

This question paper contains 5 printed pages]

A—382—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (First Semester) EXAMINATION
OCTOBER/NOVEMBER, 2018

ECONOMICS

Paper II

(Agricultural Economics)

(MCQ+Theory)

(Tuesday, 30-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

1. Choose the *correct* answer :

10

योग्य उत्तर शोधा :

(i) Which of the following is primary sector ?

(A) Agriculture sector

(B) Industry sector

(C) Service sector

(D) None of these

खालीलपैकी कोणते प्राथमिक क्षेत्र आहे ?

(A) कृषी क्षेत्र

(B) उद्योग क्षेत्र

(C) सेवा क्षेत्र

(D) यापैकी नाही

(ii) Which of the following sentences is *correct* ?

(A) Modern method is used in traditional farming

(B) Modern irrigation system is used in traditional farming

(C) Traditional, modern method is used in traditional farming

(D) Traditional, method is used in traditional farming

P.T.O.

खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

- (A) पारंपरिक शेतीमध्ये आधुनिक पद्धतीचा अवलंब केला जातो
- (B) पारंपरिक शेतीमध्ये आधुनिक जलसिंचन पद्धतीचा वापर केला जातो
- (C) पारंपरिक शेतीमध्ये पारंपरिक, आधुनिक पद्धतीचा वापर केला जातो
- (D) पारंपरिक शेतीमध्ये पारंपरिक पद्धतीचा वापर केला जातो

(iii) In India how many people depend on Agriculture sector directly and indirectly ?

- (A) 48%
- (B) 56%
- (C) 20%
- (D) 50%

भारतात किती टक्के लोक कृषि क्षेत्रावर प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष अवलंबून आहेत ?

- (A) 48%
- (B) 56%
- (C) 20%
- (D) 50%

(iv) What are the characteristics of rural economy ?

- (A) Agrobased Economy
- (B) Economic Independence
- (C) High-Burden of Population
- (D) All of the above

ग्रामीण अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये कोणती ?

- (A) कृषि आधारित अर्थव्यवस्था
- (B) आर्थिक स्वयंपूर्णता
- (C) लोकसंख्येचा वाढता भार
- (D) यापैकी सर्व

(v) is an agrobased industry.

- (A) Sugar industry
- (B) Coal industry
- (C) Cement industry
- (D) Iron and steel industry

..... हा कृषी आधारित उद्योग आहे.

- (A) साखर उद्योग
- (B) कोळसा उद्योग
- (C) सिमेंट उद्योग
- (D) लोखंड व पोलाद उद्योग

(vi) “Agricultural Economics is the study of relationship between the wealth getting and wealth spending activities of man in agriculture.” Who tells it ?

- (A) Gray (B) Hibbard
(C) Walras (D) Tailor

“शेतीमध्ये संपत्ती मिळविण्याच्या आणि खर्च करण्याच्या क्रियांमुळे जे संबंध निर्माण होतात त्यांचा अभ्यास कृषि अर्थशास्त्रात केला जातो.” असे कोणी म्हटले ?

- (A) ग्रे (B) हिबबार्ड
(C) वालरस (D) टेलर

(vii) Match Group ‘A’ with Group ‘B’ and select the correct answer from the codes given below it :

Group ‘A’	Group ‘B’
(a) Fisheries	(i) Less than one hectare farm
(b) Cash crop	(ii) Export of mango
(c) Foreign currency	(iii) Cotton
(d) Marginal farmer	(iv) Agro-allied industry

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (i)	(iii)	(iv)	(ii)
(B) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
(C) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D) (iii)	(ii)	(iv)	(i)

P.T.O.

गट 'अ' व गट 'ब' मधील जोड्या जुळवून उत्तराचा अचूक संकेतांक निवडा :

गट 'अ'

गट 'ब'

(a) मत्स्यपालन	(i) एक हेक्टरपेक्षा कमी शेती
(b) नगदी पीक	(ii) आंब्याची निर्यात
(c) विदेशी चलन	(iii) कापूस
(d) सीमांत शेतकरी	(iv) कृषि पूरक उद्योग

संकेतांक :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(B)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

(viii) In which year globalisation started in India ?

(A) 1791	(B) 1891
(C) 1980	(D) 1991

भारतात जागतिकीकरणाला केंव्हा सुरूवात झाली ?

(A) 1791	(B) 1891
(C) 1980	(D) 1991

(ix) The relationship between farm size and productivity is

(A) Positive	(B) Inverse
(C) Both (A) and (B)	(D) None of these

शेतीचा आकार व उत्पादकता यात संबंध आहे.

(A) सम	(B) व्यस्त
(C) दोन्ही (A) आणि (B)	(D) यापैकी नाही

(x) What are the causes of low productivity of Indian Agriculture ?

(A) Lack of irrigation	(B) Lack of capital
(C) Lack of transportation	(D) All of these

भारतीय कृषी क्षेत्राची कमी उत्पादकतेची कारणे कोणती ?

(A) सिंचनाची कमतरता	(B) भांडवलाची कमतरता
(C) दळणवळणाची कमी सुविधा	(D) यापैकी सर्व

Theory

2. Illustrate the scope of Indian Agriculture Sector. 10

भारतीय कृषि क्षेत्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe the role of Agricultural sector in Indian Economic Development.

भारताच्या आर्थिक विकासात कृषि क्षेत्राची भूमिका स्पष्ट करा.

3. Write the causes of low productivity of Indian Agriculture Sector. 10

भारतीय कृषि क्षेत्राच्या कमी उत्पादकतेची कारणे लिहा.

Or

(किंवा)

Write the characteristics of Rural Economy.

ग्रामीण अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये लिहा.

4. Write short notes on (any two) : 10

(i) HYV seeds and fertilizers

(ii) Fisheries

(iii) Power

(iv) Farm budget.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

(i) हायब्रिड बियाणे आणि खते

(ii) मत्स्य व्यवसाय

(iii) ऊर्जा

(iv) शेती अंदाजपत्रक.